

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5.50
Z przesyłką pocztową „ 6.40

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem mk. 3.— i w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście (4 szp.) — mk. 2.25 Nekrologja (4 s. palt.) mk. 1.50. Zwyczajne ogłoszenia (6 szp.) — 1.—. Drobne ogłoszenia 15ten. za wyraz. Każde ogłoszenie na mniej mk. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowa 10 proc. drożej.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniowych warszawskich ogłoszenia dla „Straży Polskiej“ przyjmuje wyłącznie Centralne [biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej] — Zgoda № 1 w Warszawie.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
podreżyro: Fr. Ryshlewskiego

W czwartek, 16 października r. b. Inauguracyjny wieczór w gmachu przy ul. Dzielnej № 18, odegrana będzie komedia Fryderyka Schlegla

„Sluby panięńskie“

z p. Dunin w roli Anieli

Niemiecko-rosyjska wyprawa na Litwę

Z SEJMU.

Posiedzenie 88.

Początek o godzinie 4 min. 30.

Warszawa, 14 października, (PAT).— Po odczytaniu interpelacji przemówił marszałek w następujące słowo:

Jak Izbie wiadomo, odbyło się dnia 11 b. m. uroczyste wskrzeszenie starożytnego uniwersytetu wileńskiego. Na uroczystość tę udałem się z licznym gronem posłów, aby w imieniu pierwszego sejmiku ustawodawczego odnowionej Rzeczypospolitej złożyć uniwersytetowi wileńskiemu serdeczne życzenia.

W przemówieniu mojem przypomniałem, że pierwotne założenie uniwersytetu przypadło na czas największego rozwoju państwowości polskiej, mianowicie, że sejm z roku 1578, roku narodzin uniwersytetu wileńskiego, był tym sejmem, który jednomyślnie zagotował niezwykle wysoki wydatek na pierwszą wyprawę Batołskiego na Moskwę, a dalej tym samym sejmem, który po raz pierwszy definitywnie uregulował sądownictwo polskie i założył trybunały koronne i litewskie. Niniejszym mam także nadzieję, że wskrzeszenie uniwersytetu wileńskiego będzie dla prac sejmowych symbolem dalszego spotęgowania państwowości polskiej. (Brawa.)

Przystąpiono do porządku dziennego i do dalszej rozprawy nad sprawozdaniem przedstawicieli rządu w związku ze sprawą aprowizacji.

Pos. Grzędziński (stronnictwo ludowe — Piast) występuje przeciwko wprowadzeniu sekwestru, przemawiając za wprowadzeniem wolnego handlu. Mówca przestrzega przed ryzykiem wprowadzenia sekwestru, stwierdzając, że stronnictwo jego stało zawsze na stanowisku wolnego handlu.

Mówca krytykuje system kontyngensu jako opracowany przy zielonym stoliku, ostrzega dalej przed sekwestrem, gdyż ludność będzie chowała zboże tak, iż tygrysy w wagonach może zginąć w ziemi. Dalej krytykuje mówca używanie wojska do sekwestru, gdyż niewiadomo, czy utrzyma się ono w granicach obowiązków.

Następnie podtrzymuje pos. Grzędziński wniosek stronnictwa o wprowadzenie wolnego handlu, twierdząc, iż stan ten faktycznie istnieje, gdyż cła monopolowych nikt nie płaci, a nawet nikt nie żąda. Mówca wymienia drugą cenę jahiżna, tak zwaną cenę uczciwą 300 koron za centnar metryczny żyta a 400 za pszenicę, po której to cenie kupują miasta a nawet piekarnie robotnicze, a także władze i organa rządowe. Wojsko już w sierpniu płaciło 560 koron za centnar metryczny. Jako trzecią cenę paskarską wymienia mówca 700—800 koron za centnar metryczny, w czym zdaniem jego mieści się premia za kryminał i ewentualnej konfiskaty majątku.

Rozporządzenie rządu o monopolu wypaczyło ustawę, albowiem zamiast wy-

kluczyć pojedynczych kupców przeniosło prawo to właśnie na nich.

Wprowadzenie sekwestru ma być pierwszym objawem silnej ręki rządu. Mówca wolałby jednak mówić o polityce silnej głowy, bo sama wolna ręka może doprowadzić do samowoli. Silna ręka jest potrzebna do ukrócenia samowoli administracyjnej, bolszewizmu i pędu do strajku. Mówca zbija zarzut jakoby wieść nie chciała dawać, usprawiedliwiając to niedostarczeniem chłopom mimo uchwał sejmowych plugów, ubrań i t. p.

Kwestja aprowizacji to kwestja komunikacji. Przy dzisiejszej sprawności potrzeboby 450 dni, ażeby rozwieźć po Polsce 42.000 wagonów zboża i 75.000 wagonów ziemniaków, które posiadamy w Poznaniu do importu.

Kwestja transportów łączy się z kwestją węgla. Ta zaś ze sprawą robotniczą. Mówca nawołuje do pracy i do usunięcia kwestji politycznych w sprawie aprowizacji.

Na tym dyskusję wyczerpano, a sprawę odsłano do komisji aprowizacyjnej.

Z kolei przyjął sejm bez dyskusji wnioski komisji oświatowej w wnioskach posła Głabińskiego w sprawie szkół kolejowych wedle referatu posła Soltyka.

Następnie p. Malupa referował sprawę nie komisji prawniczej o wadliwy posła Auassa i tow. w przedmiocie ustawy o zmianie nazwiska.

Ustawa postanawia między innymi artykułami, że zezwolenie na zmianę nazwiska udziela minister spraw wewnętrznych lub upoważniona przez niego władza administracyjna drugiej instancji. Zezwolenie to może być udzielone tylko w przypadkach zasługujących na szczególne względy i podlega opłacie 100 marek względnie 150 koron. Wedle artykułu 3-go zamierzona zmiana nazwiska ma być ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej tuteż w jednym z Dzienników niemieckich. Wedle art. tego wolno w ciągu dni 60 od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym osobom tego samego nazwiska i które posiadają przybrać zamierza lub z ważnych powodów także innym osobom zgłosić przeciw, który będzie rozstrzygnięty przez odnośną władzę.

W dyskusji zabrakł głosu p. Miedziński, (Nar. Chrześcijański klub robotniczy), który oświadcza, że pozostawienie rozpatrzenia potrzeby zmiany nazwiska odnośnej władzy nie jest wystarczającym pozostawiając jej zbyt wielką swobodę w odmiawianiu względnie zezwoleniu. W zasadzie zależy nam na tem, aby obywateli polscy mieli polskie nazwiska, zachodzą jednak momenty kiedy to o to nie pożądamy. Zdaniem mówcy opłata za zmianę nazwiska w kwocie 100 mk. względnie 150 koron jest zbyt niską dla klasy średniej, a zbyt wysoka dla klasy ubogiej. Mówca stawia odnośne poprawki.

P. Rząd, proponuje p. dw. z kw. opłaty na 2 tys. ms. względnie 4500 koron z pra-

Państwowa Szkoła Włókiennicza W Łodzi, Pańska 115

Z wydziałami:

przedzalnictwym, tkackim, i farbiarsko-wykończalnictwym.

Czesne marek 200 rocznic. Uczniowie niezamożni, wyróżniający się postępami w nauce i sprawowaniu, będą zwolnieni w drugim półroczu od opłaty czesnego.

Zapisy kandydatów za świadectwami z ukończenia 4 klasowej Szkoły Średniej lub z ukończenia 7 oddziałów Szkoły Powszechnej przyjmuje Kancelarja Szkoły, Pańska 115 (gdzie obecnie Sąd Okręgowy), codziennie od godz. 9 rano do 3 popoł.

Dyrektor szkoły A. TROJANOWSKI.

Z OKAZJI rozpoczęcia sezonu w

Teatrze Polskim

w nowym przybytku sztuki przy ul. Dzielnej 18 jutro t. j. we czwartek dn. 16 b. m. odbędzie się uroczyste nabożeństwo o g. 9 rano w kościele św. Krzyża

wym uwolnienia od opłaty przez ministra spraw wewnętrznych osób istotnie ubogich.

W dyskusji szczegółowej przyjęto poprawkę posła Wierzbickiego, ażeby zezwolenie na zmianę nazwiska udzielał tylko minister spraw wewnętrznych następnie poprawkę p. Miedzińskiego że brzmienie nazwiska niepolskiego nie jest dostatecznym powodem do zmiany nazwiska wrszcie poprawkę posła Rządu w sprawie podwyższenia opłaty z dodatkami proponowanym przez marszałka, iż minister może uwolnić od tej opłaty lub częściowo. W końcu przyjęto poprawkę posła Dziemińskiego. Resztę ustawy przyjęto bez dyskusji w pierwszym czytaniu.

Po odesłaniu kilku wniosków nagłych do komisji odczytano wniosek nagły p. Głabińskiego i tow. w sprawie zamierzonego strajku generalnego służby folwarcznej i robotników innych zawodów. Wniosek ten brzmi: Z wielu stron kraju dochodzą wiadomości o agitacji kierowanej przez komunistów a rozwiniętej wśród służby folwarcznej, robotników kolejowych i robotników innych zawodów o rozpoczęcie strajku generalnego. Ze względu na to, że usiłowania te godzą w podstawy bytu państwa i grożą następstwami politycznymi i gospodarczymi, których przewidzieć nie można w całości, a które w każdym razie zdolne są zachwiać stanowiskiem państwa i państwa wewnętrznym Polski podpisani proszą Władzę państwa, aby w całej pełni i z całą energją zastosował przepisy ustawy przeciw akcji, skierowanej przeciw państwu i bezpieczeństwu publicznemu, tudzież przeciw podstawom bytu państwa, oraz zowczasu przedsięwziął wszystkie środki do zapobieżenia następstwom tej zbrodniczej agitacji.

Pos. Głabiński oświadcza, że w chwili, kiedy dla państwa polskiego wylonili się trudności aprowizacyjne i komunikacyjne komisji urzędzącej strajk, który nie ma żadnych podstaw ekonomicznych i jest tylko strajkiem politycznym skierowanym przeciwko narodowi i robotnikom upominającym się o węgiel i zboże.

Spółeczeństwo ma się przeciwstawić temu jak energiczniej. Jest obowiązkiem rządu wykonać ustawę sejmiku, aby położyć kres zbrodniczej agitacji i zapobiedz jej na przyszłość.

Pos. Niedziałkowski zarzuca, iż w czasie kiedy odbywają się w Warszawie pertraktacje między związkiem zawodowym robotników rolnych a związkiem ziemian proponuje się aby sejm rzucił na szalę tych pertraktacji swój głos nie wchodząc w te same sprawy i nie usiłując zbadać, czy więcej zagraża państwu żądanie robotników rolnych, czy też więcej uchwały takie jak uchwała związku ziemian, która w gruncie rzeczy wywodzi do zbrojnego oporu przeciw uchwałom sejmiku Mówca oświadcza się przeciw nagłości wniosku.

Nagłość wniosku w głosowaniu zwykłym przyjęto, poczem odesłano go do komisji administracyjnej.

Następnie rozpoczęła się dyskusja nad wnioskiem nagłym p. Barlickiego i i tow. w sprawie uruchomienia robót publicznych. Wniosek głosi że brak pracy mógłby wywołać katastrofę.

Pos. Zamorski oświadcza że nie przemawia przeciw wnioskowi ani przeciw jego nagłości, ale przeciw wywodom, przy których pomocy chciano tę nagłość uzasadnić. Poseł Barlicki zwraca się do prawicy, i aby do winowajcy

Krakowskie Tow.

WZAJ. UBEZPIECZEN

ZALOZONE W R. 1860.

Najstarszy w Polsce Zakład Ubezpieczeń oparty na wzajemności. Fundusze gwarancyjne własne.

Koron 95.393.920 hal. 84

Dział ogniowy:
Ubezp. Fabryk i Zakładów Przemysł. Składów Towarowych, Sklepów i Pracowni. Rucho-
m. domowych, Budynków, Folwarków, Ziemiopłodów.

Dział życiowy:
Ubezp. na dożycie, pośmiertne, mieszane posa-
rowe, renty, ludowe (bez badań lekarskich)

Dział kradzieżowy:

CZYSTA POZOSTAŁOŚĆ

po zamknięciu rachunków każdego roku rozdziela się pomiędzy Ubezpieczonych.

Biura generalnej reprezentacji w Warszawie Plac Trzech Krzyży nr. 8.
**0. dział w Łodzi (dział życiowy) Reprezentanci w Łodzi (dział og-
niowy) ul. Kilińskiego nr. 50.**
Piotrkowska nr. 81.
Dyr. J. Weisfeld.
W. Kossakowski.

„KINO-RESURSA“

ul. Kilińskiego Nr. 117.

Ceny miejsc:
I II III
dla nieczłonków 3.— 1.90 1.—
dla członków w. 1.60 1.— .80
Dla dzieci i żołnierzy cena biletów człon-
kowskich.
Członkowie proszeni są o przedstawienie bile-
tów członkowskich przy kasie.

Program:
„Zmierzch duszy” wspaniały dramat w 5 częściach
ze słynną artystką
Mad program: LEDA GYS w roli głównej.
Morderstwo przy ulicy Nożowniczej farsa
w 2 akt.

Zmiana programu we wtorki.
Początek przedstawienia od 7
9 wiecz., w soboty od 5, 7 i 9,
w niedzielę od 3, 5, 7 i 9 wiecz.

„Dla młodzieży szkolnej i dzie-
ci program specjalny codziennie
od godz. 5 do 7ej po południu,
a w niedzielę dwa przedstwie-
nia od godz. 3 do 7 popoł.”

PIERWSZORZĘDNA

Cukiernia Szwajcarska

Tadeusza Szaniawskiego

roóg Piotrkowskiej i Nawrot.

Otwarta do godz. 12 w nocy.
USŁUGA ŻEŃSKA, szybka uprzejma i przychylna
dla SZ. GOŚCI.

Modne miejsce spotkań towarzyskich.

Kazimierz Roszak

Łódź, Ezielnia Nr. 1. Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z dzia-
łami: fizycznym, chemicznym, elektro-
technicznym ortopedycznym, fotograficz-
nym i pierwsza w Łodzi PRACOWNIA PRZEZRO-
CZY dla szkieł, odczytów i t. p. Szkieł SKOMBI-
NOWANE stałe na składzie. Nadeszły świeże aparaty
fotograficzne. WAZNE dla FABRYK. Reperacja
manometrów kotłowych dokładnie i solidnie.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

W czwartek dn. 16 października 1919 roku od-
bada się następujące licytacje za gotówkę:
Między 9. 9 — 12 przed południem
ul. Cegielińska n. 57—szafa, otomana.
Łódź dn. 14 października 1919 r.
Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Dr. Dutkiewicz

Ordynator Szpitala Miejs-
kiego dla chorób skórnych
i wenerycznych.

ul. Piotrkowska 50.
od 9— 11½, r. od 4-7 popoł

Dr. Zygmunt Ługowski

choroby kobiece
i akuszerja

przyjmuje od 4—7 pp-
ul. Konstanyńska Nr. 31.

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć: od 9—11 i od
5—7 p. p. Panie 11—12 rano.

Dr. H. Sadkowski

Choroby wewnętrzne
specjalnie żołądka i kiszek
Łódź, ul. Piotrkowska Nr 120
Od 9—11r. i od 5—7 po poj

Farby „Koloryl“

w torebkach do
własnoręcznego farbowania
wszelkiego rodzaju mater.
są bezsprzecznie lepsze od
wszelkich podobnych fabry-
katów. Dostać można w ap-
tekach, składach aptecznych
kooperatywach, składach
farb i mydlarniach. Przed-
stawiciel na Łódź: H. PIA-
SECKI, Łódź św. Anny 30.

MEBLE

wszelkiego rodzaju w dużym wy-
borze poleca ze składu
„**DAK**“
Piotrkowska ul. 147

2 lub 3 Pokoje

z kuchnią, wygodami ewent. u-
meblowane, poszukuję. Oferty
pod „JJ” do adm. „Straży Pol-
skiej”.

**Swierzbę szybko, sku-
tecznie usuwa mydlana
maść z „kogutkiem” apte-
karza A. Gasińskiego. Nie
pamięł białizny, ma przy-
emny zapach. Żądać w aptekach,
składach aptecznych maści od
swierzby tylko z kogutkiem.**

Ogłoszenia drobne

A. A. A. Potrzebne
treblanki inteligentne z praktyką
i świadectwami. Pierwszorzędne
Biurowe Nauczycielskie F. Sękow-
skiej Przejazd 14.

Potrzebny młody ru-
wany pracownik biurowy, jako
zastępca sekretarza szkoły, wy-
magane jest biegłe i czytelne pi-
sanie na maszynie. Włas-
noręczne oferty ze wskazaniem
kwalifikacji dotychczasowej pra-
cy i stawianych warunków pracy
—składać do administracji „Stra-
ży Polskiej pod literami „R. H.”,
nauczyciela lub
nauczycielki gry
na cytrze. Oferty pod Z. Z. w
Adm. „Straży Polskiej”.

Poszukuję
Oto Dzieńca, ul. Rokietnica 46,
zgubił książeczkę legitymacyj-
ną na chleb dla 3 osób.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

ul. Włocławska Nr 17, drugie podwórze.

9—10	choroby chirurgiczne uszu, gardła i nosa	codziennie	dr. Goldberg
9—11	choroby oczu	„	dr. Garliński
10—11	choroby wewnętrzne	„	dr. Magdziński
11—12	chor. skórne i wener.	„	dr. Dutkiewicz
11—12	choroby kobiece	„	dr. Ługowski
12—1	chor. wewnętrzne i dzie- cinne (płuc i serc.)	„	dr. Osiecki
12—1	choroby chirurg. i kobiece	„	dr. Arystykiewicz
1—2	chor. skórne i wener.	„	dr. Skusiewicz
2—3	choroby nerwowe	poś., środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2—3	choroby oczu	codziennie	dr. Michański
3—4	chor. wewnątrz. i dziecin.	codziennie prócz so- b. i niedzi- ły i świąt	dr. Jokiel
3—4	chor. wener. i skórne	codziennie	dr. Bernard

UWAGA: 1) Lecznicza otwarta codziennie prócz świąt
2) Porada 5 mk. Operacje i opatrunki wszel-
kiego rodzaju — od umowy.

Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie
poleca
KARPIŃSKIEGO MYDŁO od ŚWIERZBY
KARPIŃSKIEGO MĄŚĆ od ŚWIERZBY
niezawodne w swem działaniu.—Żądać wszędzie!
Reprezentant: J. Lipiński, Łódź, Orła nr. 8.

Farba do włosów

firmy J. LAUTRIN. Paris

barwi włosy siwe i jasne na żądany kolor. Żądać w składach
aptecznych, perfumeryjnych i fryzjerskich.

Skład fabryczny w Łodzi
Warszawa, ulica Marszałkowska Nr 79, telef. 219—37.
Hurtowy skład na Łódź: ul. Mągielskiej Piotrkowska 124.

Kupcom, przemysłowcom i kooperatywom

polecamy jedyne w Polsce
tygodniki fachowe
„Kupiec”
„Drogerzysta”
„Przegląd włóknisty”
wychodzące w Poznaniu. Abonament
każdego pisma wynosi mk. 6kwartalnie
Adres „KUPIEC” Poznań

Do solidnej instytucji potrzebna (b)
korespondentka (ent)
maszynistka (sta).
Oferty pod „HANDLOWE” w Admini-
stracji „Straży Polskiej”.

Największy Polski
Zakład Graficzny
w ŁODZI, Piotrkowska 91, Telefon Nr 346
Z. TERAKOWSKI i SKA

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie
Litografii, Drukarni i Introligatorni wchodzą-
ce jak: papiery wartościowe, podręczniki
szkolne, wszelkie druki afiszowe w kolorach,
księgi handlowe, torebki, pudełka i t. p.

Główny Urząd Zaprowiantowania Armji

(Warszawa, Przejazd 10)
prosi o składanie ofert z cenami i terminami dostawy na
**gotową białiznę ciepłą,
tkaniny ciepłe na białiznę zimową**

Lekcji gry fortepianowej u-
działa uczenia wyższe-
go kursu Liceum muzycznego p.
Kijewskiej, adres ul. Wschodnia
76 m. 16 od 11—1 i od 7—9.

Mendel Lawenda zgubił pasz-
port niemiecki, wydany w Ło-
dź.

Włodzisław Gładziński, ul. And-
rzejskiego 111, zgubił kartę wę-
głową.

Kazimierz Kowalski, ul. Zielona
47, zgubił kartę węglową.

Wiktor Grzesiak ul. Nowo-Zar-
zeńska 83 zgubił kartę wę-
głową.

Roman Poświński zgubił pasz-
port rosyjski, wydany w gm.
Łyszkowice, pow. Łowickiego
paszport niemiecki, wydany w
Łodzi na imię Leopolda Lewan-
dowskiej.

Skradziono kwity lom-
barowe za
Nr 57142 i 57514, ostrzeżenie
przed kupnem 69080, 77638, 81550
81602. Zastrzeżenie zrobione.

Pokój uniebiowany z oświe-
leniem elektr. do wy-
najęcia. Piotrkowska 277 m. 3.

Ap. Janja Prac. s. a. ul. Nawrot
99 zgubiła kartę węglową.

Pokój elektr. oświetl. w cen-
trum miasta, przy rodninie dla
pani do wynajęcia. Wólczańska
29 m. 2.

Wiktor Kunkel Orła 25, zgubił
kartę węglową nr. 2987.

Kupię zaraz 2 siana cele-
tryczne 40 i 50 P. S.
wiadomość: ul. Przejazd nr. 16
dowski.